

Onkruidbestrijding met kokend water houdt hele begraafplaats spic en span

Stille Oeliatec Hoëdic CM komt overal

Als alternatief voor chemische onkruidbestrijding kreeg de gemeentelijke begraafplaats in Borne een brander. Dat werd geen succes. Kokende waterdruppels nemen het werk over.

Auteur: Bart Mullink

Droge planten, dor blad: beheerder Peter Woolderink zag ze op de gemeentelijke begraafplaats in Borne soms sterker reageren op de onkruidbrander dan de bedoeling was. 'Er ligt altijd wel iets dat licht vlam vat. Je moest dus erg oppassen.' De onkruidbrander die aangeschaft werd na het verbod op Roundup, werd vervuild voor een veiliger alternatief: de Oeliatec Hoëdic CM. Deze machine met spuitlans staat op een elektrisch aangedreven onderstel. Hij levert een voor het onkruid minstens zo dodelijke hitte in de vorm van kokende waterdruppels, maar zonder het brandgevaar. De machine is zo afgesteld dat de druppels naar buiten komen met een temperatuur boven de 99,5 graden Celsius. Een groot voordeel ten opzichte van het vroegere branden, zegt Woolderink, is dat de heetwatermethode ook geschikt is voor onkruidbestrijding tussen en op de graven.

Zowel de aandrijving van het onderstel als de waterpomp van de Hoëdic CM is elektrisch. Daarmee is de machine stil, zoals past op een

begraafplaats. Alleen tijdens plechtigheden wordt het werk opgeschort; verder verstoort het niemand. Bezoekers kunnen in stilte, zonder benzinemotorgeluiden op de achtergrond, de graven van hun dierbaren bezoeken.

Tijd

Intussen heeft de beheerder het derde seizoen met de machine net achter de rug. Aanvankelijk was er naar zijn zeggen wel scepsis. 'Kost het met zo'n kleine spuitlans niet te veel tijd om een begraafplaats van ruim 4 hectare netjes te houden, was een vraag die we kregen. We zagen de lans; er is een smalle kop beschikbaar en een iets bredere. En we dachten: hier gaat waarschijnlijk best veel tijd in zitten.' Dit bleek heel erg mee te vallen. 'Terugkijkend zijn we op jaarbasis zelfs juist minder tijd kwijt aan onkruidbestrijding. Terwijl we met deze machine ook nog meer zijn gaan doen. We komen tussen de graven en behandelen ook de grafbedekkingen zelf. Elementgraven waarop flagstones liggen, bijvoorbeeld, of oudere graf-

stenen met scheuren waaruit onkruid groeit: als er onkruid op staat, nemen we het mee. Als gevolg hiervan bereiken we in minder tijd een beter eindresultaat.'

De verklaring zit in de effectiviteit van de bestrijding, schetst hij. Op de plaatsen die niet aan de beurt kwamen, tierde het onkruid vroeger welig. De zaden verspreidden zich over de rest van de begraafplaats. Dat is nu voorbij. Op de gemeentelijke begraafplaats in Borne is het verschil het best te zien op een oud gedeelte met graven van voor 1900, een gebied waar zelden nog nabestaanden werden gesignaleerd. 'Daar stond altijd veel onkruid op de graven. De paden werden met de brander schoongehouden. Nu nemen we ook de graven mee en dat heeft ertoe geleid dat we op de hele begraafplaats de onkruiddruk hebben zien afnemen.' De machine biedt ook een aanvulling op het onderhoud aan de graven elders, waar de meeste nabestaanden dat ook zelf al doen. Zo krijgt zaadvorming ook daar minder kans.

Alternatieven

Vijf seizoenen na het verbod op chemische onkruidbestrijding en na ervaringen met alternatieven is een beeld uitgekristalliseerd van het relatieve succes van verschillende oplossingen. Volgens Gerrit van Nieuwenhuizen van Oeliatec-importeur Ramm zijn verschillende mogelijkheden te verkiezen, afhankelijk van

6 min. leestijd

de omstandigheden. Heet water blijkt niet de silver bullet te zijn die sommigen er ooit, in de begintijd, in zagen, merkt hij. 'Mensen dachten er goedkoop mee klaar te zijn. Met één keer eroverheen gaan, zoals met Roundup. Maar zo werkt het niet. Je moet vaker terugkomen om de plantjes echt uit te putten. Om die reden is het relatief kostbaar, ook doordat je het water moet verwarmen.' Op verharde oppervlakken is, zo stelt hij, borstelen een goede methode om de voedingsbodem van onkruid te verminderen en daarmee de kans op onkruidgroei. Alleen groeit onkruid juist vooral waar niet wordt gereden of gelopen en waar je met een borstelmachine niet goed bij kunt, zoals in hoeken en langs randen. Dan komt de lans met kokende waterdruppels in beeld als effectieve

'We hadden het niet verwacht, maar we bereiken nu meer resultaat in minder tijd'

Peter Woolderink. Foto: Raymond Hofsté

oplossing. Woolderink beschikt op de begraafplaats over drie vaste medewerkers voor het groenonderhoud. Zelf werkt hij daaraan ook nog veel mee. 'De Oeliatec is vijf dagen per week aan één stuk door in bedrijf. Als je er secuur mee werkt, is het resultaat het best. Dit vergt wel wat inzicht en handigheid, maar het is niet heel moeilijk. De jongens wisselen elkaar af. De één heeft er meer plezier in dan de ander en zegt in zo'n geval: laat mij alles maar doen. Wat mij betreft, is dat dan prima. De bediening is fysiek niet erg zwaar.'

Kosten

De modulerende dieselbrander die het water verwarmt, is na de aanschaf de belangrijkste kostenpost. Hoe hoog die oploopt, is afhankelijk van het gebruik. Woolderink zegt gemiddeld zo'n 70 liter per week te tanken. 'Als we de machine aan één stuk door gebruiken, is de tank van 20 liter aan het eind van de dag leeg.' In de praktijk verwarmt de boiler volgens hem ook bij constant gebruik nooit permanent op volle toeren. 'Je hebt te maken met werkpauses, het verplaatsen van de machine, bijtanken et cetera.' De fabrikant noemt als verbruik bij volledige inzet 4 liter per uur, maximaal zo'n 30 liter per dag dus. Van Nieuwenhuizen onderstreept: 'Dat is heel efficiënt. Collega's zitten met vergelijkbare machines op minimaal 8, sommigen zelfs op 12 liter per uur.' Naar zijn zeggen maakt speciale techniek van Oeliatec de machines tot een factor drie efficiënter dan die van andere merken. 'Oeliatec heeft een speciale gepatenteerde kelk. De in de ketel

BEGRAAFPLAATSEN

Oeliatec

De Oeliatec Hoëdic CM die op de begraafplaats in Borne wordt gebruikt, is de mobiele versie van het model Hoëdic, dat geen onderstel heeft en op een voertuig of aanhanger mee kan. De afmetingen van de Hoëdic CM zijn 1,75 x 0,87 x 1,47 m. Hij weegt 260 kg en heeft een watertank van 300 l. Verder is er het model Houat, dat technisch vergelijkbaar is, maar meer capaciteit heeft en geschikt is om met twee slangen tegelijk te werken. De Franse fabrikant levert ook modellen (Binic, Brehat) met externe aandrijving (hydraulisch en aftakas), voor de combinatie met een trekker of andere voertuigdrager. Alle modellen zijn voorzien van een boiler met modulerende brander.

De Oeliatec Hoëdic CM op de gemeentelijke begraafplaats in Borne.

Foto: Raymond Hofsté

opgewekte stoom condenseert hierin terug tot microwaterdruppeltjes. Zo wordt het onkruid heel efficiënt verhit. Dat je minder water hoeft te tanken en minder diesel, scheelt vervolgens weer tijd, waardoor je ook efficiënter werkt.' Het zijn argumenten, weet hij, waarmee het merk de concurrentie aankan en de machines hun geld waard zijn.

Dat Woolderink en zijn mensen er intussen drie seizoenen zonder problemen mee werken, illustreert volgens hem de kwaliteit. 'Ik zie niet voor niets klanten van het eerste uur terugkomen om er alweer een tweede of derde bij te nemen. Ze zijn probleemloos. Het is een kwestie van schoonmaken en af en toe ontkalken; dan heb je er verder vrijwel geen omkijken naar.' Voor gegadigden licht hij graag zelf toe wat de bijzonderheden van de machines zijn, reden voor Ramm om naast het importeurschap ook aan rechtstreekse verkoop te doen. 'Verder hebben we een paar dealers geselecteerd.'

Geen onkruid, wel groen. Foto: Raymond Hofsté

Ook het onkruid op de graven gaat eraan. Foto: Raymond Hofsté

teerd, verspreid door het land, die in onze ogen ook voldoende vertrouwd zijn met de techniek.'

Mos

De aangeschafte Oeliatec Hoëdic CM is met zijn compacte vorm en geringe breedte volgens Woolderink een ideaal model voor een begraafplaats. 'Je komt er gemakkelijk mee op alle paden, ook de smalste. Bovendien hebben we er een extra lange slang bij, van 20 meter. Zo kunnen we ook buiten de paden overal bij.' Behalve dat hij geen brand sticht, blijkt de machine ook in andere opzichten effectief: tegen onkruid en ook, zo merkte de beheerder, tegen levermos. 'Dat hadden we veel op de paden, een vervelende mossoort. Vooral in het najaar, als de blaadjes beginnen af te sterven, zorgt deze voor gladde paden, waarop bezoekers kunnen uitglijden. We kregen het eerder nooit weg. Met heet water was het na één keer verdwenen en sindsdien komt het nauwelijks meer terug.'

Deze machine houdt zoals gezegd fulltime op de hele begraafplaats de ongewenste plantengroei in toom. Op de paden – een belangrijke taak, omdat die allemaal onverhard zijn (grind en andere halfverhardingen) –, tussen de graven en bij alle andere hoeken en randen waar onkruid het waagt het gewenste beeld te verstoren. Lege (planten)bakken en ander meubilair met beginnende spontane vegetatie worden in één moeite meegepakt, schetst Woolderink. 'Op een paar plaatsen gebruiken we op een zomerdag nog weleens een schoffel', voegt hij daaraan toe. 'Vooral op een deel met bomen met daaronder relatief rulle zandgrond, omdat schoffelen daar snel gaat. In de borders zouden we ook nog goed kunnen schoffelen, maar daar hoeft het nauwelijks. Die borders houden we dicht met beplanting of ze zijn afgedekt met blad. Daar groeit al nauwelijks iets tussendoor.'

Het ziet er zodoende spic en span uit in Borne, maar anders dan het oude beeld van wat netjes is: met borders die keurig zwart werden gehouden, zonder blad en zonder een sprietje

'Bodembedekkers, bladeren die blijven liggen en mosgroei houden ook onkruid in toom'

onkruid. 'De opvattingen over het ideale beeld veranderen. Nu zeggen we: laat het blad maar in de borders liggen. De bodemkwaliteit verbetert erdoor, de beplanting groeit beter en de onkruiddruk wordt minder. Een ouder gedeelte van de begraafplaats, dat eerst netjes zwart werd gehouden, hebben we laten vermossen. Daar komt zo ook nauwelijks meer onkruid op. Een enkele keer schiet er iets door het oppervlak heen, bijvoorbeeld een jonge berk, maar die trek je er snel genoeg uit. Een mooie groene bodem en geen onkruid: dat noem ik een win-win situatie.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

'Het vergt wat inzicht en handigheid, maar het is niet moeilijk en ook geen zwaar werk'